

1912

A37

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
Արարձական Բեպուբլիկ
Մուշկուր Կապանսկ
Համ. № 2236

114

وسف

C 50

یوسفو للیق عیب دگل

معیشتمزدن گوتوریلماش ایکی پرده لی تیاترو

روس ادیلیریندن «آسترووسگی» یه نظیره

شتریک برکمان افراجوف باکی

× قیمتی ۸ قیک ×

تاریخ هجری ۱۳۳۰ ○ میلادی ۱۹۱۲

اوسچ اوف فرانسوزنیك ایلکیرف مطبعه سنک طبع اولدک

✽ افراد مجلس : ✽

مجلس وافع اولور حاجی نك هجره سنده، ميرزا يوسف
ستولك دالنده اوتوروب حسابه باقير .
صفر — قارداشم در يوسف! بو تاجر باشی
بنده اونك كيچيك دوغما قارداشی
بر آز بورده ایستيمك چون قوی گلم
تتر دیورم دو تمیر - سويوقدن الیم
يوسف — عیبی یوقدر! گل قارداشم صفر گل

حاجی دمیر یتیمش یاشنده بیر تاجر
صفر (سفالته دوشمش قرق یاشنده)
حاجی دمیرك قارداشی
يوسف ایگرمی بش یاشنده فکری
آچق حاجی دمیرك میرزاسی
احمد بك ملکدار بیر بك .

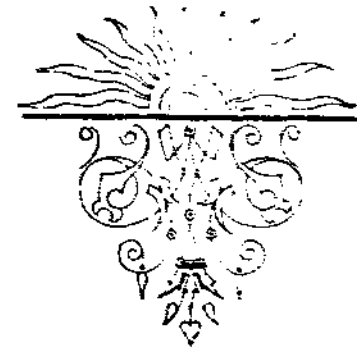


مجلسه لازم اولان شیلهر :

دوشك - (اوستنده حاجی اوتورماغه)

ستول، دفتر، کاغذ، چورتگه، قندیر، صندالیا، دمیر صندوق،
مجری، دوات، قلم .

صفر — قاوماسك كه بنی يوسف وردان سن؟
باق سويوقدن تتر دیورم گورورسك
يوسف — بونه سوزدر هیچ بیلهشی اولارمی؟
مسلمانده قوتاغنی فووارمی؟
صفر — يوسف! الله خوشبخت ایله سون سنی
دوز بیر ایلدیر قارداشم قابوودر بنی
بودریدر صفر قداگی آلسون
قوی دردیمی دئوم بوره گیم بوشالسون
نه قدر که بولم مالم واریدی
بنه هر کس بولداس ایدی یارایدی
هریرده آش واردی اورده باش ایدیم



خانه قرداش بگلره یولداش ایدیم
 مست ایکن ملا ایوینه ده گیدیردم
 برنفرده چوق وقت نهار ایدیردم
 ایمدی هیچ کس سلامی آلمایور
 یولداشارده بنی یاده سالمایور

اويدم من احمق ایچگی به قوماره
 قويدیم پولی خواننده یه قیزلره . . .
 آشنا دیدیگلم بنی سویدیلر
 آخر بیله یمان گونه قويدیلر .

یوسف — (اونک سوزینی کسه ره ک دیبور:)

یاخشی ایندی که سن بونی دو یورسک
 نیچون قماره ایچگی یه او یورسک؟

صفر --- نیچون! بو آشکاری در احمق لیقدن
 بد بختلقدن یقین که سارساقلقدن

یوسف — گل ترک ایت ایچگینی اولما قمارباز!

صفر — سن یلمیرسک یوسف ترک ایتیمک اولماز؛

کیمسه که دوشسه بیله پیس یوله

چوق چتین در برده او عاقل اوله

یوسف — نیجه؟ نه یول؟

صفر —

دیگله شرح حال می

قوی نقل ایدیم سنده بیل احوالیمی:

ایگرمی ایدی آتام ئولنده یاشم

آیریلماق ایسته دی بندن قارداشم

گر دانشام نیجه بنی آیردی

ملکک چوقین اوز آدینه قایردی:

هو . . . اوزوندر الله اوزی عالم در

منم بو قارداشم نیجه ظالم در !

هر نه ایسه آخر بنله بو لوشدی

ملك لر اونا بنه یول وگسیل دوشدی

بنده بوردن هایدی گیتدم تقلیسه

یولدش اولدم هرنا اهله هر پیسه

تیراقتورده دوخانده پادوال لرده . . .

کیف ایله دم تیاتروده بال لرده

یوسف — تیاتروییه گیتیمک گتورمه ز تقصان

گوردر او گوزگی ده اوز عیبین انسان

صفر — مگر هیچ بن آبیق اولیردم کیجه

تا بیلیدیم آرتیست اوینایور نیجه؟

آشلامیردم اصلا هارا گیدیردم

گیدوب یار یولداشی قوناق ایدیردم .
 کیفلی ایدم پولم نه قدر واردی
 آنجاق آیلدیم اونده که فوتاردی
 باقدیم گوردیم نه طاس قالوب نه حمام
 چیقمش الیمدن وار یوقیم بالتمام
 کوگلم ایجگی ایسته یور نه ایتمه لی ؟
 پولده یوقدر کیمه هارا گیتمه لی ؟
 دوندیم ساندیم برجه برجه پالتاری .
 نهیم واردی کورکی بورکی نسالواری
 ایمدی گوربرسک بو کوکده لاعلاج
 بوقیش فصلنده اگنم چندیر قارنم آج
 هاردن گیتسم نه باقیر جماعت
 اینان که تولدیر بر بنی خجالت
 بیر قیگم یوقدر جیبمده آجام
 بیر گونمک روزی سنه محتاجم
 آنجاق اوغورلیغا گلیر گمانم
 یوق ؛ اوناده راضی اولمیر وجدانم .
 سو یوق دگوب باق قوروتمش بیلمی
 آوشدیروب هاویخیریرام الیمی

دیرناقلربم دوگور یره دوگورم
 اوز اوزیمی بورولمنجه سوگورم .
 سحر تیزدن تینگه ارده دوریرم
 گلوب گیده ن مخاوه . ناش وبریرام
 بوندن اوندن قپک غروش آلیرم
 اوچ گون اوچ گون چوق وقته آج قالیرام
 یوق بیر آدم گیدوب دردیمی دیوم
 سن دی گوروم نه قابیرم نیجه ایلیوم ؟
یوسف -- بو یاراماز یوق چاره تاپ باشگا
 بنله اولسه ینه دی قارداشگا
صفر — یوق دیمرم چون بیردفعه گیتشم
 آغلیه رهق دردیمی عرض ایتمشم
 قاودی بنی دوشدم آباقلارینه
 چوق یالواردیم آرواد اوشاقلارینه
 دیدم ساقلا بنی قول اولوم سنه
 قارداش یوق صالح اوغول اولوم سنه
 دیدی: یوقدر هیچ شیئه لیاقتک
 ایتیل بوردن باسار بنی نگبتک
 نه ایتمه لی ؟ الله ویرسون بلاسین

ناپاك قولك ده حق ديگه ادعاسين
 (يوسف ايسته يور چيقاروب اونا پول ورسون)
 يوسف! بنه سن پول ويرمه يعنى يوق
 ديورم كه ورسون آز وير و برمه چوق .
 يوسف - بوبور نه قدر ايسته ر ايسهك ويرم
 سندن مگر مضايقه ايله رم ؟
 صفر - او آغ پول در ايسته ميرم قوی دورسون
 بو بر شاعی هله بسم در بوگون
 حاجی دعير داخل اولير
 حاجی - سن بورداسك ينه؟ كيم ويردی رخصت
 برده بورا گلمكه ايتدك جرئت ؟
 ديمه مشم بو اطرافه دولانما ؟!
 ايتيل بوردن آرتيق داها دايانما !
 (طرفه) باق باق بونا يوز گوزيندن بيت ياغير
 مسخ اولوندر انسانه ده اوخشا مير
 شخصی دوتانده الهك غضبی
 البته كه اوزی اولار سببی
 صفر — قارداش ! سنه بيرجه كلمه سوزم وار .
 (حاجی اونك سوزين كه رك)

حاجی — چيق بايرا ايتمه بورالی مردار
 گيت گيت هله بوساعت شغام چوقدر
 دايشماعه سنگله وقتم يوخدر .
 (صفر گيدير! حاجی چكوب هجره نك فاپوسين اورتير)
 حاجی — يوسف! بوگون بير ياخشی فكر ايتمشم :
 آغوبنگی احمد بك ايشتمشم
 بير آز پول ايسته يور ايدم معامله
 آرتيق تنزيل ايله بير نيچه ايله
 فکريم بودر اونی چاغريم قوناق
 آر پول ويروب كندینی گرو آلاق
 وعده تمامنده ایشي دوزامه ز
 نه كه فرعين اصلين ده ويره بيامه ز
 ايلدن ايله شيشوب آتار تنزيلي
 تازه لهرم ناستويقاييله وكسيلى
 سوگرا چيقاردارم كندی ايتندن
 دولاناروق فارغ بال حاصلندن
 بير نفرده وار آراميزده دلال
 تانيرسك می نيك دار شوشان باققال
 بر آزشی ده اونا رشوت ويره ريك

گله جگده گنده بيه لنه ريك
 صباح كيجه گله جگدر او بزده
 سنده نهار بيمه گيلن گوندوزده
 آخشام او اجاق تيز گل بزده شام ايله
 ياز كاغدين ايشي تيز تمام ايله
 من گيديرم وار غيري يرده ايشم
 آنجاق بونك ايچون دي بورا گليشيم
حاجي گيدير يوسف يالغز - طرفه
 گوربرسگز مي ؟ نيجه قارا وجداندر
 انسان جلدبنده يرتيجي حيواندر
 اوقانميرده دبور بن مسلمانم
 حاجي ام مومنم اهل قرآنم .
 گورگز نيجه يانبوق ايله باش كسير !
 اوز دوغما قارداشي سويوقدن اسير
 كهنه جيگين قيوب اونا ويرميور :
 آرتيق آرتيق بيك بيك يامان سوز ديور .
 هر گون گيدير جماعتله نمازه
 باشلايور مسجده رازو نيازه
 بوغين وورديرمش اوزاتمش ساققالی

آغزين ايتمش قرخيغ پندير موتالی
 الده تسبيح دوداقلرين ترپدير
 خاقده اويله ظن ايدير كه ذكر ايدير
 حال بو كه تنزبلين ساپير پولينك
 شهرك يقيم يسيرينك دولينك
 بو فند ايله الدن آير واد يوقين
 قبول ايدير دولاشديرير آز چوقين
 سوگرا ويرمير گوگه چيقساده اونى
 گوك اسكى يه دوگونله بور گونى
 من ده اونك آجيفنا صفرى
 تاپوب ويرم جگم همين خبرى
 گيجه گلا-ون هم قوى يسون آشيندن
 احمد بگك ياننده قارداشيندن
 پول ايسته ينده كسيلر علاجى
 آزده اولسه بوش بولا سالماز حاجى
 قوى حجره نى باغليم دوروم گيديم
 صفرى بو ايشدن خبردار ايديم .

ایکنجی پرده

(حاجی نك ایوی بر نچه دانه استول و میز دوزولوب
 لامپه یانیر حاجی اگلمش در یوسف داخل اولیر .)
حاجی -- یوسف! گلدك؟ گل اگلش كورك نه وار .
 (یوسف اگلشیر)

یوسف -- ساغلیقگر. گله یوبدر بس اولار ؟
حاجی -- نیجه اولار؟ بالقگرجه بر احمد بك
 نوكرسینز بولداتشسینز بورا گله جك
یوسف -- بر آدمی نك چاغیرمازلر قوناق !
حاجی -- بو نه سوزدر هله اوشاقسك اوشاق !

نه وار خلقی یقوب بورا دولدورام
 ایسته بورم بن بگه تله قورام
 بر آزده قاب پولام وار هیچ بیلینمهز
 ویره رم اونا خرچلنه یا خرچلنمهز
 حاضر و کسیل کاغذی وار یازاروق
 اونك ایچون بر درین قویی قازاروق
 بو ملمونه هر نه ایله سهك آزدر
 ایچگی چی در فاسق در بی نمازدر

قاب پول لری ویرك اونا تنزبله
 همین بوردده قول قویدیردوق و کسینه
 سو گرا گیتسون هاجیفرسین باغیرسین
 هر نه گلسه الیندن قوی قایرسین
یوسف -- حاجی! بلکه ایشیک اوستی آچیلار

خلاقك یاننده بزى رسوای قیلار
 قطع نظر اوندن ده بدتر داها
 اودر بو ایش آجیغ گلر اللهه
حاجی -- بوق بوق سنك بو فكرك بوش خیالدر

بو جور آداملك مالی حلالدر
 او الله و پیغمبره اینانمیر
 آچیق چاخیر ایچیر قورخمر اوتانمیر
 عالم ارك دالسنجه دانیشیر
 دیندن دوندان چیقوب چوق آرزونلاشیر
 (بو ائناده صفر داخل اولیر حاجی دوربر و غضبلی
 بر حالده)

حاجی - سنه کیم رخصت ویردی گلدك بوره
 ایتیل ایتیل گیت جهنمه کوره
یوسف - حاجی سنك یوره گك که داش دگل

سائلدر بو دوتاق که قارداش دگل
 نه عیبی وار قوی اگاشسون شام ایتسون
 اوندان سوگرا قاوساڭ ینه قاو گیتسون
حاجی - ایمدی یاد آدم گلهجک بن نیجه
 قویوم اونی به ردا قالسون بو گیجه
 گورمیرسک می آغزیندن نه ایی قوقور
 خلق یاننده باشیمی یره سوقور
 نه که ایوه طویله یه ده قوبمازلر.
 بونی تا بلکه شال قاشو اوغورلار
صفر - من بیلیمیرم انسان می سک یا حیوان؟
 بیش دقیقه صبر قیلوب بر دایان
 فوی سوزیمی دیوم برجه قولاغ آس
 پیس دانشم قاودیر دوگدیر، داشا باس
 دوزدر جوان ایغده یولدن آزمشام
 اوز اوزیمچون درین قوی قازمشام
 سهو ایتمشم پیس اولوبدر دریم
 سن آتساڭدا آتماز یقین گه ربم
 حاجی کمال کدورت ایله یوزین بوندن او طرفه
 جوروب آجیغلی دیر ساکنوب اونا باخر

صفر - گورورسک که قارداش عمرم قوتارمش
 بیام بو گولمش ساققالم آغزمش
 نهارسیزم سو یوقدن دوترم الم
 ئولمک، ایسته یورم چانمیر اجام
 حمل لیغه فعله لیکه یوق جانم
 نه وقته دت سائلک له دولانم؟
 (**صفر** دیزی اوسته چوکمش یالواردینی حالده
 احمدبک ایچری گیرر و دایانوب حیرتله اوندره باقیر.)
صفر - انصافه گل چاویر بنی باشگا
 الله ایچون رحم ایله قارداشگا
 یرده قالماز گوزدن آقان بو یاشار
 البته که الله قولین باغشلار .
 (**احمدبک** سلام ویریر حاجی قایدوب اونی گور
 دیگده آباغا دوریر .)
حاجی - باغشلیاڭز بنی بک جنابلری!
 خوش گل میسڭز بویور بویور یوقاری
 (**احمدبک** اگلشیر و تعارف رسمی قاعده سیله)
احمدبک - احوالیڭز! خدا حافظ یا آه
 ایی می سیڭز یوسه! آغا صفر باه!

كوروكميرسك نه قايرارسك نيلرسن
 چوقدن بزيم طرفاره گلميرسك
 بوندن قاباق ماغول گلوب گيديردك
 حا صفر - ياخشي اولدى سنده تشریف گتوردك
 آبك سنده بير قولاع وير سوزيمه
 ناحق دانشسام دور توپور يوزيمه
 من ديورم بزم حاجى داداشا
 هاردا لازيم اولار قارداش قارداشا
 گوريرسك كه نه كوكدهام نه گونده
 صغر كافرک ده رحمى گلير گوره نده
 قاوما بنى بو حالى آز اوتاندير
 برجه قارين چورك ويروب دولاندير
 ياوان چورك تاپسام هيچ دردم اولماز
 يانيرام آى قارداش! توستم دويولماز
 بو بن بو سن بو قلنجه بو باشم
 بوخسول ليق كه عايب دگل قارداشم!
 حاجى - بس در داها ناحق يانما آليشما
 آپارما بينيمى اوزون دانشما
 بو قدر بيل عالم دونسه پلووه

بوپ ايله يوب گوزك دوشسه اوجووا
 قاريشديررام اونا توزه پهينه
 بر دوگى بر سولوف ويرمرم سنه
 حايغ دكل سنه بنم چورده گم
 يوزيگى گورجك بولانير يوره گم
 آديگى قويميسك مومن مسلمان
 اما گيجه گوندوز لول قنبر بيان
 اوتانميرسك بونه قاندر نه عاردر
 مسلمان ليق اوزى سندن بيزاردر
 دور آياغا داربخديرما چوق بنى
 ابتيل يوحسا سورتدررم لاپ سنى

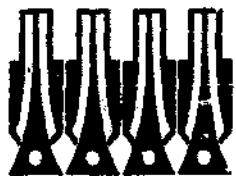
(صفر دوروب گيدير احمد بك حاجى به ينه تعجب
 و غيظ اياه ديور)

احمد بك - حاجى بن هيچ بيله بيلمه زدم سنى
 باشقا جوره آلداتمشديلر بنى
 نه اينكه سندن من يول گوتورمه رم
 ايو گنده بير ساعت اوتورمارم
 بورده چورك ييوب گيتسه م ياتماغه
 بوخومده گوره رم ايلان قوزباغه

۱۱۴

قارداشینه رحم ایتمهین بر نفر
 باشقاسیله یاخشی می. رفتار ایدهر؟
 یوق یوق سندن کنار اولماق بیگتر قدر
 سندن قاچان درد بالادن اوزا قدر
 (دوریر گیتمگه یوسف اونا متوجه اولوب دیور):
 یوسف — بک افندی زحمت چک بیر آز دایان
 گیتمه لی أم بنده سنکله بوردان
 بیر ایکی سوزم وار حاجی به قوی دیوم
 بونا خدمت ایسته میرم ایله یورم
 (سوگرا حاجی به متوجه اولوب دیور):
 — نه ظلم اولوبدر سنه جناب حاجی!
 بونوعیله اولمیسک قانی آجی
 بیر فکر ایله یتمشه چاتمش یاشک
 اوغول اوشاقتک یوق وار تک بر باشک
 مسلمانم دیرسک ذکات ویرمه زسک
 نذر نیاز احسان خیرات ویرمه زسک
 بر قپنک در اوتوز ایکی دیشک
 گیجه گوندوز فیکرک صنعتهک ایشک
 بولک اونک مالین منگیزله مک در

بیر فکر ایله اوزون بوله دیمگدر؟
 مگر سنک یوقدر حیاک آبرون
 دوتام که یفدک اولدگده قارون
 سندن سوگرا گوروم کیمه قالاچاق
 آروادگی بیر باشقاسی آلاچاق
 دولتکا صاحب اولوب ییه چک
 روحک ایچون مخمس لر دییه چک
 حاجی — آرتیق اوزون دانشما هرزه قودوق
 یوسف احمد بگک الیندن دوتوب کناره چیقیر کن دیور:
 یوسف — گل احمد بک بوندان اوجوز قورتولدوق
 یوخسا سویاجاقدی سنک دریگی
 آغلار قویاجاقدی یتیم لریگی
 بنمده شی ویرمیه جگدی باهاما
 خطادر یاوقلق بوجور آداما
 (چیقیر لر)



М. Ф. АХУНДОВ адина
Азербайжан Республика
Умуми Котабханасы

Диф. №. ~~2256~~

114

БЪДНОСТЪ НЕ ПОРОКЪ

Комед. въ 2-хъ дѣйств.



Соч. А. Сахата.



ПОДРАЖАНІЕ ОСТРОВСКОМУ

ЦѢНА 8 КОП.

Изд. Бр. ОРУДЖЕВЫХЪ.

БАКУ

1912 г.